

**ระเบียบสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔
ว่าด้วยการรายงานคดีและการตรวจสำนวนคดี พ.ศ. ๒๕๖๒**

โดยที่ประธานศาลฎีกาออกระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการรายงานคดีสำคัญในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ต่อประธานศาลฎีกาและการรายงานคดีและการตรวจสำนวนคดีในสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากมีคดีที่มีความสลับซับซ้อนยุ่งยากเข้าสู่การพิจารณาของศาลในเขตอำนาจของสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔ เพิ่มขึ้นจำนวนมาก จำเป็นต้องพิจารณาพิพากษาคดีให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน กรณีจึงมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการรายงานคดีสำคัญในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ต่อประธานศาลฎีกาและการรายงานคดีและการตรวจสำนวนคดีในสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘ อธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔ จึงออกระเบียบสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔ ว่าด้วยการรายงานคดีและการตรวจสำนวนคดี พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง คำชี้แจงแนะนำอื่นใดซึ่งกำหนดโดยสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔ และมีอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการรายงานคดีสำคัญในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ต่อประธานศาลฎีกาและการรายงานคดีและการตรวจสำนวนคดีในสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“อธิบดีผู้พิพากษามาตรา” หมายความว่า อธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔

“รองอธิบดีผู้พิพากษามาตรา” หมายความว่า รองอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔

“ศาล” หมายความว่า ผู้พิพากษาหรือศาลยุติธรรมที่อยู่ในเขตอำนาจของสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔

ข้อ ๕ ให้ศาลรายงานคดีต่ออธิบดีผู้พิพากษามาตราในคดีสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๓๕

(๒) คดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น

(๓) คดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เช่น มีผู้เสียหายเป็นจำนวนมาก หรือกระทำเป็นขบวนการ

(๔) คดีความผิดต่อพระราชกำหนดการประมง ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน

(๕) คดีเกี่ยวกับความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๖) คดีที่มีความสำคัญเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น คดีที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือผู้เสียหายเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือผู้พิพากษา

(๗) คดีแพ่งที่มีคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ และมีราคาทรัพย์สินหรือจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป หรือคดีแพ่งที่มีราคาทรัพย์สินหรือจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทตั้งแต่ห้าพันล้านบาทขึ้นไปซึ่งอาจมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ

(๘) คดีที่อาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(๙) คดีที่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเห็นว่าเป็นคดีสำคัญที่ควรรายงาน

(๑๐) คดีที่อธิบดีผู้พิพากษามาตรากำหนดให้เป็นคดีที่ต้องรายงานเพิ่มเติม หรือคดีที่อธิบดีผู้พิพากษามาตราคำสั่งให้รายงาน

การรายงานให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลรายงานทางโทรศัพท์ต่ออธิบดีผู้พิพากษามาตราทันทีเมื่อรับฟ้อง รับคำร้อง หรือประทับฟ้อง หรือเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังแล้วแต่กรณี หลังจากนั้นให้รายงานเป็นหนังสือพร้อมสำเนาคำฟ้อง หรือสำเนาคำร้องแล้วแต่กรณี ไปยังสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตราภายในวันเดียวกัน และเมื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ส่งสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งไปยังสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตราภายใน ๓ วันทำการ

ข้อ ๖ คดีที่ศาลต้องรายงานเพิ่มเติมจากระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการรายงานคดีสำคัญในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ต่อประธานศาลฎีกาและการรายงานคดีและการตรวจสำนวนคดีในสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗

(๑) คดีความผิดฐานลักทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก หรือทำให้เสียทรัพย์ ที่มีราคาทรัพย์สินตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป

(๒) คดีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) คดีแพ่งที่เกี่ยวกับที่ดินทุกประเภท รวมถึงคดีเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินด้วย

(๔) คดีร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกที่มีผู้คัดค้าน คดีร้องขอพิสูจน์สัญชาติ และคดีร้องขอให้ศาลสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ

(๕) คดีที่มีการร้องคัดค้านผู้พิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ในกรณี (๑) และ (๒) ให้รายงานเมื่อประทับฟ้องหรือเมื่อนัดไต่สวนมูลฟ้อง กรณี (๓) ให้รายงานเมื่อรับฟ้องหรือรับคำร้องขอ ส่วนกรณี (๔) ให้รายงานเมื่อมีการยื่นคำคัดค้านและกรณี (๕) ให้รายงานทันทีที่มีการยื่นคำร้องหรือมีการกล่าวหา หรือเมื่อตรวจพบ^๑

ข้อ ๖/๑^๒ สำหรับคดีที่ต้องรายงานตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการรายงานคดีสำคัญในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ต่อประธานศาลฎีกา และการรายงานคดีและตรวจสำนวนคดีในสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาภาค พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗ ก. ถึง จ. (๑) ถึง (๔) ให้รายงานเมื่อรับฟ้อง รับคำร้อง หรือประทับฟ้อง หรือเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลัง

ข้อ ๗^๓ การรายงานคดี และการส่งสำนวนและร่างคำพิพากษาหรือคำสั่งเพื่อตรวจ ให้ดำเนินการโดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามรูปแบบและวิธีการที่อธิบดีผู้พิพากษาภาคกำหนด”

รายการเอกสารที่ต้องส่งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือตามแนวปฏิบัติที่อธิบดีผู้พิพากษาภาคกำหนด

ข้อ ๘^๔ ก่อนส่งสำนวนและร่างคำพิพากษาหรือคำสั่งไปให้สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาภาคโดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนนำสำนวนพร้อมร่างคำพิพากษาหรือคำสั่งที่เป็นเอกสารปรึกษาผู้พิพากษาหัวหน้าศาล และให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลดำเนินการในระบบอิเล็กทรอนิกส์โดยบันทึกเหตุผลโดยย่อที่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับร่างคำพิพากษาหรือคำสั่ง พร้อมทั้งยืนยันว่าได้ตรวจสอบร่างคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้วมีการลงลายมือชื่อของเจ้าของสำนวนและองค์คณะในร่างคำพิพากษาหรือคำสั่งที่เป็นเอกสารครบถ้วนแล้ว

^๑ ข้อ ๖ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

^๒ ข้อ ๖/๑ เพิ่มโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

^๓ ข้อ ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

^๔ ข้อ ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

ข้อ ๙ อธิบดีผู้พิพากษามาตราหรือรองอธิบดีผู้พิพากษามาตราอาจให้คำแนะนำ หรือ ข้อทักท้วงแก่ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนทางโทรศัพท์ก็ได้

การส่งร่างคำพิพากษาหรือคำสั่งไปตรวจ กรณีอธิบดีผู้พิพากษามาตราส่งสำนวน และร่างคำพิพากษาหรือคำสั่งคืนโดยมีข้อทักท้วงและขอให้ศาลส่งสำนวนและร่างคำพิพากษา หรือคำสั่งไปให้ตรวจใหม่นั้น ให้ดำเนินการตามข้อ ๘^๕

ข้อ ๑๐ การนั่งพิจารณาคดีเป็นองค์คณะ

อธิบดีผู้พิพากษามาตราเห็นควรให้รองอธิบดีผู้พิพากษามาตราไปนั่งพิจารณาคดีเป็น องค์คณะในคดีที่ต้องรายงานหรือคดีอื่น อธิบดีผู้พิพากษามาตราจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้พิพากษา หัวหน้าศาลกำหนดให้รองอธิบดีผู้พิพากษามาตราตามที่อธิบดีผู้พิพากษามาตราเห็นชอบ เป็นองค์คณะ และให้ศาลนั้น ๆ แจ้งวันนั่งพิจารณาคดีให้อธิบดีผู้พิพากษามาตราทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลอาจร้องขอให้รองอธิบดีผู้พิพากษามาตรา พิจารณามอบหมาย ให้รองอธิบดีผู้พิพากษามาตราร่วมนั่งพิจารณาคดีเป็นองค์คณะในคดีใดคดีหนึ่งตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๑ การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ หรือศาลฎีกาที่กฎหมายบัญญัติให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นเป็นที่สุดท้าย เมื่อได้อ่าน คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ หรือศาลฎีกา ที่กฎหมายบัญญัติให้ เป็นที่สุดดังกล่าวแล้ว ให้ส่งสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา เพื่อเผยแพร่ เว้นแต่คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ หรือศาลฎีกาในกรณี ปลดปล่อยชั่วคราวในระหว่างพิจารณา จำหน่ายคดีเพราะคู่ความถอนหรือทิ้งอุทธรณ์หรือฎีกา คู่ความถึงแก่ความตายหรือศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ หรือศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยเพราะไม่ เป็นสาระอันควรแก่การพิจารณา

ข้อ ๑๒ บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องหรือคำร้องขอก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ใช้ บังคับตามระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่ก่อน

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

สันทัต สุจริต

(นายสันทัต สุจริต)

อธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๔

^๕ ข้อ ๙ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔